

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

VSTUPNÍ ČÁST

Název modulu

Malba (portrét)

Kód modulu

82-m-4/AC60

Typ vzdělávání

Odborné vzdělávání

Typ modulu

odborný praktický

Využitelnost vzdělávacího modulu

Kategorie dosaženého vzdělání

M (EQF úroveň 4)

Skupiny oborů

82 - Umění a užité umění

Komplexní úloha

Obory vzdělání - poznámky

- 82-41-M/17 Multimediální tvorba
- 82-41-M/05 Grafický design

Délka modulu (počet hodin)

48

Poznámka k délce modulu

Platnost modulu od

30. 04. 2020

Platnost modulu do

Vstupní předpoklady

Nejsou stanoveny

JÁDRO MODULU

Charakteristika modulu

Cílem modulu je osvojení znalostí malířských technik v propojení s dovedností aplikovat na malbu portrétní. Žák po absolvování modulu zvládne malbu hlavy vhodně umístit do formátu. Žák zvládne zobrazit hlavu z profilu, tříčtvrtečního a přímého pohledu průčelného, zachytí hloubku prostoru s využitím tvarových zkratk a funkcí barev. Žák ovládá přípravu podkladových materiálů a kombinaci různých malířských přístupů.

Po absolvování modulu žák tvoří malby portrétu podle živého modelu nebo busty.

Očekávané výsledky učení

Žák:

- pracuje s malířskými pomůckami, základní přípravné práce jako napínání a podmalba papíru, napínání a šepsování plátna, úpravu dřevěných podložek(v rámci opakování)
- umístí správně motiv do formátu
- maluje portrét z několika pohledů(tříčtvrteční pohled, přímý pohled průčelný, profil)
- maluje detaily lidské tváře
- zachytí lidskou podobu od dětství po stáří
- vypracuje malbu portrétu podle živého modelu
- vypracuje malbu portrétu podle busty
- maluje realistickou, stylizovanou, mimiku obličeje
- vypracuje vlastní samostatné práce
- správně používá výrazové možnosti světla ve vztahu k objemu a tvaru malované tváře
- používá osobitý malířský projev, autorský přístup

Obsah vzdělávání (rozpis učiva)

1. Úvod do malby

- příprava podkladových materiálů, technika malby, malířské pomůcky
- příprava podkladových materiálů(napínání papíru, plátna, šepsování)
- technika malby(akryl, akvarel, tempera, kvaš, olejomalba)
- malířské pomůcky(ředění barev, štětce)

2. Konstrukce lidské tváře

- lebka a její tvarosloví
- proporční umístění očí , nosu a úst
- proporce postavy
- kompozice lidské hlavy z různých pohledových úrovní

3. Rozdíly lidské tváře ve vztahu k věku a pohlaví

- dětská hlava
- starší lidé
- ženské hlavy
- mužské hlavy

4. Detailní studijní malba jednotlivých částí obličeje

- obočí a oči
- nos a uši
- rty a ústa
- vlasy

5. Portrét

- malba portrétu dle sádrového odlitku, sádrové předlohy nebo busty
- malba portrétu dle živého modelu
- malba portrétu stylizovaného, dle fantazie
- mimika lidské tváře

Učební činnosti žáků a strategie výuky

Strategie učení: ve výuce se doporučuje kombinovat níže uvedené metody výuky.

Metody slovní:

- monologický výklad s prezentací(opakování malířských technologických postupů)

Přímé vyučování:

- pozorování, předvádění, projekce
- znalost malířských postupů a jejich aplikace na tvorbu portrétu
- orientace v malířské technologii
- hodnocení samostatných školních prací
- hodnocení samostatných domácích prací

Specifikace samostatné školní práce žáků:

- tvorba malířské práce na dané téma, kde je portrét základem k volnějším zpracování
- malba podle reálné předlohy, malba podle živého modelu přímo ve výuce(kontrola tvarů, konstrukce tváře pomocí barev)
- malba podle busty(velikost 1:1, zaměřeno na pochopení objemu hlavy, světla a stínu)
- malba stylizovaná(posuny od reálného ke stylizovanému)

Specifikace samostatné domácí práce:

- úkol(skicák s autoportréty, portréty a detaily obličeje, akvarelová malba)

Učební činnosti žáků:

- prakticky aplikuje technologické postupy v přípravné fázi malby
  - připravuje podkladové materiály a malířské pomůcky
- využívá poznatky k umístění do formátu, kompozici motivu, míchání barev
- maluje jednotlivé rysy tváře
- prakticky tvoří portrétní malbu s ohledem na věk a pohlaví modelu
- stylizuje lidskou tvář
- tvoří malbu dle živého modelu a podle busty
- maluje výraz tváře a mimiku obličeje

Zařazení do učebního plánu, ročník

1. ročník

VÝSTUPNÍ ČÁST

Způsob ověřování dosažených výsledků

Praktická forma zkoušení

- samostatné školní práce žáků
- samostatné domácí práce

V rámci výuky jsou ověřovány především praktické dovednosti formou samostatné práce.

Ověřované okruhy:

- příprava malířských pomůcek, druhy malířských technik
- kvalita pozorovacích dovedností (proporce, konstrukce)
- umístění do formátu
- výraz tváře, mimika, podoba modelu
- kvalita malby detailů lidské tváře

Kritéria hodnocení

prospěl – neprospěl

- 1 – žák výborně vysvětluje a obhajuje své malířské postupy, odevzdané práce školní i domácí jsou na vysoké

úrovni, lze z nich vyčíst výrazný autorský přístup

- 2 – žák velmi dobře vysvětluje a obhájí své malířské postupy, odevzdané práce školní i domácí jsou na chvalitebné úrovni, lze z nich vyčíst autorský přístup
- 3 – žák dobře vysvětluje a obhájí své malířské postupy, odevzdané práce školní i domácí jsou na dobré úrovni, lze z nich vyčíst průměrný autorský přístup
- 4 – žák dostatečně vysvětluje a obhájí své malířské postupy, odevzdané práce školní i domácí jsou na velmi nízké úrovni, projevují se podprůměrným autorským přístupem
- hranice úspěšnosti zkoušky – žák nedostatečně vysvětluje a obhájí své malířské postupy, odevzdané práce školní i domácí jsou na velmi nízké úrovni, bez známek autorského přístupu

Pro splnění modulu ho musí žák absolvovat s maximální absencí do 25%.

Doporučená literatura

PARRAMÓN, José. M. Jak malovat portrét a hlavu. Jan Vašut, 2001. 110 s. ISBN 80-7236-043-4.

SMITH, Ray. Encyklopedie výtvarných technik a materiálů. - 3. vyd. Slovart, 2013. 384 s. ISBN 978-80-7391-482-0.

ZRZAVÝ, Josef. Anatomie pro výtvarníky. 400 s. ISBN: 08-017-77.

Poznámky

Obsahové upřesnění

OV RVP - Odborné vzdělávání ve vztahu k RVP

Materiál vznikl v rámci projektu Modernizace odborného vzdělávání (MOV), který byl spolufinancován z Evropských strukturálních a investičních fondů a jehož realizaci zajišťoval Národní pedagogický institut České republiky. Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Hana Háblová. [Creative Commons CC BY SA 4.0](#) – Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.